

BEVEZETŐ HELYETT

Amikor 2000 végén, a választók akaratából először alakult Temerinben magyar–szerb önkormányzati vezetés, testközelből tapasztalhattuk meg, hogy mennyi mindent nem tudunk egymásról, és mennyire nehezíti ez az együttélést. Abban az időben született meg az ötlet a szerb–magyar együttélés projektumáról, amelyet, ha néhány év késéssel is, az Esély a Stabilitásra Közalapítvány támogatásával mégis sikerült megvalósítani.

2004 decembere és 2006 júniusa között 7 kerekasztalon érintettük a közös élet néhány szegmentumát, minden alkalommal szépszámú résztvevő előtt, a média kitüntetett figyelme mellett, de úgy gondoltuk, hogy az előadások tanulságai több embert megérinthetnek, ha a tanulmányok legalább egy részét kötetben is megjelentetjük. Volt miből válogatnunk, hiszen nem kerültük az érzékeny témákat sem.

2004 decemberében a második világháborús atrocitások megvitatásával indítottunk, nem volt könnyű, hiszen ártatlan áldozatok mindkét oldalon voltak, a bűnösséget pedig nem lehet patikamérlegre tenni.

Ugyanabban a hónapban vitattuk meg a nemzeti kisebbségekről szóló törvényt, a nemzeti kisebbségi tanácsok szerepét, a helyi önkormányzatok helyét a kisebbségi és többségi nép érdekeinek megvalósításában, a helyi önkormányzatok nemzetiségügyi tanácsainak szerepét, illetve az ombudsman jelentőségét.

2005 januárjában a szerbiai és a magyarországi önkormányzati rendszert hasonlítottuk össze, és akkor kóstoltunk bele először a magyarországi kisebbségi modellbe.

A 2005 évi első februári találkozón történelmi témák szerepeltek: Svetozar Miletić és Kossuth Lajos elképzelései, az 1956-os magyar forradalom, illetve a történelemtankönyvek.

Még ugyanabban a hónapban sor került az irodalomra is: a 18. és 19. századi szerb–magyar irodalmi kapcsolatokra, Hamvas Béla szerb fogadtatására és a műfordítás jelentőségére.

Hosszabb szünet után, ismét csak az Esély a Stabilitásra Közalapítvány támogatásának köszönhetően 2006 tavaszán folytatódott a projektum.

Májusban a kisebbségi jogok védelmének európai intézményeivel és jogi kereteivel, illetve néhány szomszédos ország, Magyarország, Horvátország és Románia kisebbségi modelljével ismerkedhettünk meg

2006 júniusában nyelvhasználati kérdésekkel zártuk az előadássorozatot, szó volt A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Chartájáról, a nyelvhasználat szerbiai szabályozásáról, valamint az oktatási, igazságszolgáltatási és önkormányzati gyakorlatról.

A tanulmányokról és a kötetről majd az Olvasó mond véleményt, magáról az elképzelésről viszont David Orlović, a zágrábi Szerb Nemzeti Tanács elnöke a következőket mondta: „Én személy szerint annak a híve vagyok, hogy nem feledkezve meg a szélesebb környezetről, próbáljunk meg helyben cselekedni. Azért jöttem el, és azért is tetszik ez a kezdeményezés, mert egy kis helyi közösség szükségét érezte annak, hogy nyíltan beszéljünk ezekről a problémákról, és más országokból is vendégeket hívott, hogy mondják el a saját tapasztalataikat. Ez kitűnő. Roppant büszke volnék arra, ha volna 10-15 ilyen helyi közösség abban az országban is, ahonnan én érkeztem, ahol azonban még mindig kifejezett a bezárkózottság. Szerintem ez a példa, Vajdaság példája, az Önök példája, akik itt élnek, és nemcsak élnek, hanem hajlandók is nyíltan beszélni a problémákról, mutatja azt az irányt, amerre haladnunk kell.”

A szerkesztők